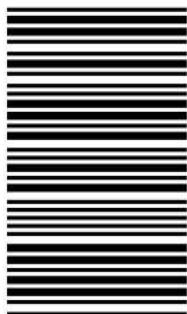

کد کنترل

344

A

344A

آزمون ورودی دوره دکتری (نیمه‌تمکن) – سال ۱۴۰۰

دفترچه شماره (۱)

صبح جمعه

۹۹/۱۲/۱۵

جمهوری اسلامی ایران

وزارت علوم، تحقیقات و فناوری
سازمان سنجش آموزش کشور

اگر دانشگاه اصلاح شود مملکت اصلاح می‌شود.
امام خمینی (ره)

رشته فلسفه علم – (کد ۲۱۳۸)

مدت پاسخ‌گویی: ۱۲۰ دقیقه

تعداد سؤال: ۹۰

عنوان مواد امتحانی، تعداد و شماره سوالات

ردیف	مواد امتحانی	تعداد سؤال	از شماره	تا شماره
۱	مجموعه دروس تخصصی: – فلسفه عمومی – منطق – فلسفه اسلامی – فلسفه غرب – فلسفه علم – تاریخ علم	۹۰	۱	۹۰

استفاده از ماشین حساب مجاز نیست.

این آزمون نمره منفی دارد.

حق جاب، تکثیر و انتشار سوالات به هر روش (الکترونیکی و...) پس از برگزاری آزمون، برای تمامی اشخاص حقیقی و حقوقی تنها با مجوز این سازمان مجاز می‌باشد و با متخلفین برابر مقررات و قنار می‌شود.

پی اچ دی تست؛ فحستین و ب سایت تخصصی آزمون دکتری

صفحه ۲

344A

آزمون ورودی دوره دکتری (نیمه‌مت مرکز) - کد (۲۱۳۸)

* داوطلب گرامی، عدم درج مشخصات و امضا در مندرجات جدول ذیل، بهمنزله عدم حضور شما در جلسه آزمون است.

اینجانب ..... با شماره داوطلبی ..... با آگاهی کامل، یکسان بودن شماره صندلی خود را با شماره داوطلبی مندرج در بالای کارت ورود به جلسه، بالای پاسخ‌نامه و دفترچه سؤالات، نوع و کد کنترل درج شده بر روی دفترچه سؤالات و پائین پاسخ‌نامه‌ام را تأیید می‌نمایم.

امضا:

-۱ کدام جمله با هر سه جمله دیگر ناسازگار است؟

$$P \equiv (Q \rightarrow R) \quad (۲)$$

$$P \equiv (Q \wedge \neg R) \quad (۱)$$

$$P \wedge (Q \rightarrow R) \quad (۴)$$

$$P \wedge (\neg Q \wedge R) \quad (۳)$$

-۲ نتیجه قیاس زیر کدام است؟

اگر بعضی الف ج نیست، آنگاه اگر هر ج د است، آنگاه بعضی هـ د نیست.

هیچ الف ج نیست.

هر غیر د غیر ج است.

(۱) هر هـ ج است.

(۲) هر ج هـ است.

(۳) بعضی هـ ج نیست.

-۳ نتیجه قیاس زیر کدام نیست؟

یا هیچ الف ب نیست یا هر الف ج است. (مانعه‌الجمع)

یا هیچ ب الف نیست یا هر ج د است. (مانعه‌الخلو)

(۱) اگر بعضی ج د نباشد، آنگاه بعضی الف ج نیست.

(۲) اگر بعضی الف ج باشد، آنگاه بعضی ج د است.

(۳) اگر هیچ ج د نباشد، آنگاه بعضی الف ج نیست.

(۴) اگر هر الف ج باشد، آنگاه بعضی ج د است.

-۴ کدام فرمول به این معنا است که «حداکثر دو فیلسوف وجود دارد»؟

$$\forall x \forall y \forall z ((Fx \& Fy \& Fz) \rightarrow (x = y \vee y = z \vee x = z)) \quad (۱)$$

$$\forall x \forall y \forall z ((Fx \vee Fy \vee Fz) \rightarrow (x = y \& y = z \& x = z)) \quad (۲)$$

$$\forall x \forall y \forall z ((x = y \vee y = z \vee x = z) \rightarrow (Fx \& Fy \& Fz)) \quad (۳)$$

$$\forall x \forall y \forall z ((x = y \& y = z \& x = z) \rightarrow (Fx \vee Fy \vee Fz)) \quad (۴)$$

-۵ مدل نقض استدلال زیر کدام است؟

دامنه تعبیر = {۱, ۲}

$$\forall x (Fx \rightarrow (x = a \vee x = b))$$

$$\forall x (Gx \rightarrow (x = a \wedge x = b))$$

$$\therefore \forall x (Fx \rightarrow Gx)$$

$$a = ۱, b = ۲, F = \{\} , G = \{1, 2\} \quad (۲)$$

$$a = ۱, b = ۲, F = G = \{1, 2\} \quad (۱)$$

$$a = b = ۲, F = \{\}, G = \{2\} \quad (۴)$$

$$a = b = ۱, F = \{\}, G = \{\} \quad (۳)$$

-۶ فرمول ($\forall x \forall y \forall z (Fxy \& Fxz \rightarrow Fyz)$) مستلزم کدام فرمول است؟

$$\forall x \forall y (Fxx \rightarrow Fxy) \quad (۲)$$

$$\forall x \forall y (Fyy \rightarrow Fxy) \quad (۱)$$

$$\forall x \forall y (Fxy \rightarrow Fyy) \quad (۴)$$

$$\forall x \forall y (Fxy \rightarrow Fxx) \quad (۳)$$

پی اچ دی تست؛ فحستین و ب سایت تخصصی آزمون دکتری

صفحه ۳

344A

آزمون ورودی دوره دکتری (نیمه‌مت مرکز) – کد (۲۱۳۸)

-۷- کدام استدلال نامعتبر است؟

$$\frac{\exists x \forall y Fxy}{\exists x \forall y \forall z(Fxy \rightarrow Fyz)} \quad (۲)$$

$$\frac{\exists x \forall y Fxy}{\exists x \exists y \forall z(Fxy \& Fyz)} \quad (۱)$$

$$\frac{\forall x \exists y Fxy}{\forall x \exists y \exists z(Fxy \& Fyz)} \quad (۴)$$

$$\frac{\forall x \exists y Fxy}{\forall x \forall y \exists z(Fxy \rightarrow Fyz)} \quad (۳)$$

اگر $\exists x(Fx \wedge \forall y Gxy)$ صادق است؟

$$\forall x Fx \rightarrow \forall x \forall y \sim Gxy \quad (۲)$$

$$\exists x Fx \rightarrow \exists x \forall y \sim Gxy \quad (۴)$$

$$\forall x Fx \rightarrow \exists x \forall y \sim Gxy \quad (۱)$$

$$\exists x Fx \rightarrow \exists x \exists y \sim Gxy \quad (۳)$$

-۸- از چهار استدلال زیر کدام‌ها درست هستند؟

$$\frac{\exists x \exists y(Fx \vee Fy)}{\exists x \exists y(Fx \& Fy)} \quad (ب)$$

$$\frac{\forall x \forall y(Fx \vee Fy)}{\forall x \forall y(Fx \& Fy)} \quad (الف)$$

$$\frac{\exists x \forall y(Fx \vee Fy)}{\exists x \forall y(Fx \& Fy)} \quad (د)$$

$$\frac{\forall x \exists y(Fx \vee Fy)}{\forall x \exists y(Fx \& Fy)} \quad (ج)$$

(۴) الف و ب

(۳) الف و د

(۲) ب و ج

(۱) ج و د

-۹- از دیدگاه منطق جدید، کدام دو گزاره منطقاً صادق هستند؟

الف) اگر هر چیزی علت داشته باشد هر چیزی هر علت‌اش علت دارد.

ب) هر چیزی اگر علت داشته باشد آنگاه هر چیزی هر علت‌اش علت دارد.

ج) اگر چیزی علت داشته باشد آنگاه چیزی هست که هر علت‌اش علت دارد.

د) چیزی هست که اگر علت داشته باشد هر علت‌اش علت دارد.

(۴) ب و د

(۳) ب و ج

(۲) الف و د

(۱) الف و ب

-۱۰- کدام گزینه دلیل بر تمایز وجود از ماهیت است؟

۲) مغایرت مفهومی موجودات

۱) اشتراک معنوی وجود

۴) صحت حمل وجود بر ماهیت

۳) اختلاف مصدقی موجودات

-۱۱- در کدام مورد تضاد واقع می‌شود؟

۱) میان اجناس عالی جواهر و اعراض که تحت یک جنس قریب باشند.

۲) میان دو نوع اخیر از اعراض که تحت یک جنس قریب باشند.

۳) میان اجناس عالی مقولات دهگانه

۴) میان اجناس عالی

-۱۲- واحد به اعتبار ..... فرض مساوی با وجود است.

۲) انتزاع عقلی

۱) فینفسه

۴) بعض مصادیق با بعض دیگر

۳) وحدت تشکیکی

-۱۳- به ترتیب اراده در نظر اشعاره صفت ..... و در نظر مشایین ..... است.

۲) نایب مناب ذات - حادث

۱) فاعلیت - قدیم

۴) علم به نظام احسن - زائد بر ذات و قدیم

۳) زائد بر ذات و قدیم - علم به نظام احسن

پی اچ دی تست؛ فحستین و ب سایت تخصصی آزمون دکتری

صفحه ۴

344A

آزمون ورودی دوره دکتری (نیمه‌مت مرکز) - کد (۲۱۳۸)

- ۱۵- کدام فیلسوف مقدار را ذاتی جسم می‌داند؟
۱) ابن‌سینا   ۲) سهپور دی
۳) صدرالمتألهین   ۴) خواجه‌نصیر
- ۱۶- نظریه فارابی و ابن‌سینا در باب نبوت چه تفاوتی دارد؟
۱) فارابی نبی را هم مرتبه فیلسوف و ابن‌سینا برتر می‌داند.
۲) فارابی علم نبی را به کلیات و ابن‌سینا به جزئیات می‌داند.
۳) فارابی نبوت را به عقل قدسی و ابن‌سینا به خیال متصل نسبت می‌دهد.
۴) فارابی نبوت را به کمال قوه متخیله و ابن‌سینا به عقل قدسی نسبت می‌دهد.
- ۱۷- شیخ اشراق تقدم و تأخیر زمانی را به کدام مورد برمی‌گرداند؟
۱) تقدم وجودی   ۲) تقدم بالطبع
۳) تقدم بالاشدیه   ۴) تقدم بالحق
- ۱۸- کدام صفات واجب به صفت «قیومیت» باز می‌گردد؟
۱) سلبی   ۲) ثبوتی
۳) فعلی   ۴) ذاتی
- ۱۹- اگر موجود در ذهن شبح امر خارجی باشد، منجر به چه تالی فاسدی می‌شود؟
۱) تعقل امور معده در خارج ممکن نبوده و خطای در علم نخواهد بود.
۲) تعقل به نحو کلی محقق می‌شود و تعقل جزئی متشخص منتفی می‌گردد.
۳) عینیت و تطابق خارج و ذهن مرتفع شده و مستلزم سفسطه و جهل است.
۴) تعقل امور کلی صرف و محض و تعقل ممتنعات و معدهومات خارجی منتفی می‌شود.
- ۲۰- تقابل معیت با تقدم و تأخیر از چه نوعی است؟
۱) تضاد   ۲) تضایف
۳) عدم و ملکه   ۴) تناقض
- ۲۱- براساس کدام نظریه، ارزش‌های روحی و ذهنی از اشیاء و فرایندهای مادی ناشی و در نهایت بدان تحويل پذیرند؟
۱) طبیعت گرایی   ۲) ایدئالیسم عینی
۳) رئالیسم   ۴) ایدئالیسم ذهنی
- ۲۲- ویژگی‌های مومنادها از نظر لایب نیتس، کدام است؟
۱) بسیط - بی‌بعد - دارای مکان
۲) بسیط - بی‌بعد - دارای ادراک و مکان
۳) بسیط - دارای مکان و شوق
- ۲۳- کدام اصل جزء اصول تراکتناوس ویتنگشتاین نیست?
۱) جهان همه آن چیزی است که وضع واقع است.
۲) اندیشه گزاره معنادار است.
۳) واقعیت تصویر منطقی اندیشه‌هاست.
۴) آنچه واقع است یعنی واقعیت وضع امور است.
- ۲۴- هر سه نظام فلسفی اسپینوزا، لایب نیتس و مالبرانش را از کدام جهت می‌توان معطوف به نظام دکارتی دانست؟
۱) صبغة الهی تعلیمات
۲) کوشش برای حل مشکل ثنویت
۳) توجه خاص به اهمیت مسئله شک
۴) ارائه نظامی که پایه اخلاق باشد.
- ۲۵- نسبت لایب نیتس به اسپینوزا را در خصوص کثرت و وحدت با نسبت کدام دو فیلسوف به یکدیگر متناظر می‌دانید؟
۱) ارسسطو به افلاطون   ۲) افلاطین به افلاطون
۳) زنون به پارمینیوس   ۴) دموکریتوس به پارمینیوس
- ۲۶- در نظر دکارت، بهترین و حقیقی‌ترین روش تعلیم کدام است؟
۱) شهود   ۲) تحلیل
۳) استنتاج   ۴) ترکیب
- ۲۷- نظام فلسفی کدام فیلسوف را مثال نقضی برای کنارگذاشتن «فلسفه کنیزک الهیات» در عصر جدید می‌داند؟
۱) اسپینوزا   ۲) هیوم
۳) بارکلی   ۴) هابز

پی اچ دی تست؛ نخستین وب سایت تخصصی آزمون دکتری

صفحه ۵

344A

آزمون ورودی دوره دکتری (نیمه‌مت مرکز) - کد (۲۱۳۸)

- ۲۸- در قرن هفدهم میلادی تحقیق کدام علم هنوز در حیطه کار فیلسوفان بود؟
- (۱) علم النفس   (۲) علم نجوم   (۳) علم طبیعی   (۴) علم وظایف الاعضاء
- ۲۹- کدام مورد از آموزه‌های دکارت را کمتر می‌توان دارای صبغة افلاطونی دانست؟
- (۱) قول به ثنویت نفس و بدن   (۲) اتخاذ نگرش ریاضی به جهان   (۳) گنجاندن همه دانش‌ها در یک علم جامع   (۴) مهشم‌مردن توجه به غایت‌های امور در پژوهش
- ۳۰- کدام فیلسوف هرگونه بحث درباره امور مجرد غیرمادی یا روحانی را از فلسفه حذف کرد؟
- (۱) دکارت   (۲) هابز   (۳) لاك   (۴) لاپنیتس
- ۳۱- کدام گزینه مطابق راه حل «عمل‌گرایانه» مسئله استقراء می‌باشد؟
- (۱) استقراء چون تاکنون در عمل جواب داده است، پس قابل اعتماد است.   (۲) اگر راهی برای شناخت طبیعت وجود داشته باشد استقراء بهترین خواهد بود.
- (۳) دانشمندان در عمل دست به استقراء نمی‌زنند و در علم واقع بر منطق دیگری مبتنی است.   (۴) اصل استقراء در نسخه احتمالی اش امری شهودی و بنیادی است و به توجیه دیگری نیاز ندارد.
- ۳۲- در ارتباط با پوزیتیویست‌های منطقی، کدام گزاره صحیح نیست؟
- (۱) هر دانشی به نام فلسفه را بی‌معنا اعلام کردند.   (۲) تحقیق‌پذیری را نه بالفعل بلکه به نحو علی‌الاصول در نظر گرفتند.
- (۳) برای واژگان نظری علم، مفاد و معنایی جز معنای مشاهدتی در نظر نگرفتند.   (۴) در میانشان این اختلاف پدید آمد که علم را نمی‌توان بر ادراکات حسی بی‌واسطه بنا نمود.
- ۳۳- کدام گزینه به توجیه همپل در حمایت از راه حل خود برای «پارادکس کلاحها» اشاره دارد؟
- (۱) پارادکس کلاحها یک پارادکس منطقی است.   (۲) هر تعریف معتبر از تأیید باید «شرط همارزی» را محترم بشمارد.
- (۳) معیار (زان) نیکو برای تأیید، گرچه شرط لازم نمی‌باشد ولی کافی می‌باشد.   (۴) گزاره‌ای چون «هر F ای، G است» نه فقط در مورد F‌ها بلکه در مورد تمام اشیاء عالم سخن می‌گوید.
- ۳۴- نلسون گودمن در تفکیک معماهی جدید استقرا از مسئله قدیمی آن، در حالی که سؤال خود را این می‌داند که «کدام فرضیه‌ها با نمونه‌های مثبت خود تأیید می‌شوند؟»، مسئله قدیمی را بیانگر کدام سؤال می‌داند؟
- (۱) نمونه مثبت یک فرضیه کدام است؟   (۲) چرا فقط برخی از نمونه‌های مثبت فرضیه‌ها می‌توانند از آنها پشتیبانی به عمل آورند؟
- (۳) چرا نمونه مثبت یک فرضیه، مبنای برای پیش‌بینی نمونه‌های بعدی فراهم می‌سازد؟   (۴) چرا نمونه‌های مثبت مشاهده شده یک فرضیه، فقط به نحو احتمالی از آن فرضیه پشتیبانی می‌کنند؟
- ۳۵- کدام مدعای مطابق علم‌شناسی پوپر می‌باشد؟
- (۱) نظریه‌های کلی علم نه تنها قابل اثبات نیستند بلکه قابل تأیید (confirmable) نیز نیستند.   (۲) گزاره‌های احتمالی، که منطقاً ابطال ناپذیرند، علمی (scientific) به شمار نمی‌آیند.
- (۳) نظریه‌های علمی، که اثبات ناپذیرند، امری عینی (objective) به شمار نمی‌آیند.   (۴) به جز گزاره‌های مشاهدتی، هیچ گزاره علمی دیگر اثبات‌پذیر نیست.

پی اچ دی تست؛ فحستین و ب سایت تخصصی آزمون دکتری

صفحه ۶

344A

آزمون ورودی دوره دکتری (نیمه‌مت مرکز) – کد (۲۱۳۸)

- ۳۶- کدام گزینه در منظر بیزگرایان جزء نقاط قوت یا ایده‌های بیزگرایی نمی‌باشد؟
- (۱) اگر $P(h) = 1$ باشد، هیچ تأییدی از سوی شاهد فراهم نمی‌آید.
  - (۲) در ارتباط با زمردها، فرضیه سابی (grue) کمتر از فرضیه سبز تأیید می‌گردد.
  - (۳) هر چه مقدار $P(e)$ بیشتر باشد، تأیید بیشتری از سوی شاهد فراهم می‌آید.
  - (۴) هر چه مقدار $P(e|h)$ بیشتر باشد، تأیید کمتری از سوی شاهد فراهم می‌آید.
- ۳۷- لری لاودن حامی کدام یک از دو استدلال «تعین ناقص» و «فرا-استقراء بدینانه» علیه رئالیسم علمی است؟
- (۱) فقط «فرا-استقراء بدینانه»
  - (۲) فقط «تعین ناقص»
  - (۳) هر دو
  - (۴) هیچ کدام
- ۳۸- از منظر منتقدین مدل تبیین همپل، تبیین .....
- (۱) نباید به روابط علی محدود گردد.
  - (۲) باید ماهیت استدلالی داشته باشد.
  - (۳) باید نامتقارن (asymmetrical) باشد.
  - (۴) باید برای تبیین خواه (explanandum) بیش از $\frac{1}{2}$ احتمال فراهم آورد.
- ۳۹- کدام گزینه مطابق دیدگاه ون فراسن می‌باشد؟
- (۱) دانشمندان در عمل به دنبال صدق نیستند.
  - (۲) پذیرش یک نظریه به معنی باور به آن نظریه نیست.
  - (۳) نظریه‌های علمی متعارض و متعددی می‌توانند هم‌زمان صادق باشند.
  - (۴) مراد از هویات نظری در نظریه‌های علمی، همان معنای تحتلفظی آن‌ها نیست.
- ۴۰- کدام گزینه با دیدگاه «کلی‌ها» در باب قوانین طبیعت مطابق می‌باشد؟
- (۱) قوانین طبیعت، نه ضروری بلکه امکانی هستند.
  - (۲) قوانین طبیعت از ویژگی‌های استعدادی (dispositional) اشیاء ناشی می‌شوند.
  - (۳) این گفته که این یک قانون است که « F ها، G هستند»، صرفاً بین معناست که همه F ها G هستند.
  - (۴) قوانین احتمالی، برخلاف قوانین دترمینیستی، نوعی رابطه مرتبه دوم در میان کلی‌های مرتبه اول نیستند.
- ۴۱- رئالیست‌های علمی برای غلبه بر مشکل برخاسته از کدام مفهوم مطروحه زیر به «نتوری علی ارجاع» روی آورده‌اند؟
- (۱) incomensurability
  - (۲) underdetermination
  - (۳) empirical adequacy
  - (۴) epistemic antirealism
- ۴۲- کدام گزینه درخصوص نظریه سه جهان پوپر درست نیست؟
- (۱) ساکنان جهان ۳ اندیشه‌ها و مسائل و نظریه‌ها است.
  - (۲) تلقی پوپر از جهان ۳ استعاری و غیرواقع‌گرایانه است.
  - (۳) جهان ۳ می‌تواند از طریق جهان ۲ بر جهان ۱ تأثیر بگذارد.
  - (۴) نظریه سه جهان پوپر نتیجه رویکرد تکاملی به معرفت است.
- ۴۳- جان وارل «رئالیسم ساختاری» را در سال ۱۹۸۹ به چه منظور پیشنهاد کرد؟
- (۱) ارایه بدیلی برای رویکرد برساخت‌گرایان اجتماعی.
  - (۲) به منظور ارایه ساختاری فرآگیر برای نگرش رئالیستی
  - (۳) به منظور موجه ساختن رویکرد رئالیستی با کمک ریاضیات
  - (۴) برونو شد از بن‌بست ناشی از جدی گرفتن دو برهان معجزه ممنوع و استقراء بدینانه.

پی اچ دی تست؛ نخستین وب سایت تخصصی آزمون دکتری

صفحه ۷

344A

آزمون ورودی دوره دکتری (نیمه‌مت مرکز) – کد (۲۱۳۸)

- ۴۴- کدام گزینه در خصوص تعبیر گرایشی از احتمال (Propensity Theory of Probability)، درست نیست؟

۱) این تعبیر از احتمال تنها در خصوص تعداد زیادی آزمایش (مثلاً تعداد زیادی پرتاپ تاس یا سکه) قابل کاربرد است، نه برای یک بار آزمایش.

۲) طبق این تعبیر، احتمال عبارتست از در نظر گرفتن خاصیتی فیزیکی، یا تمایلی برای یک وضعیت فیزیکی که منجر به نتیجه یا پیشامدی معین شود.

۳) پوپر در مقطعی از اندیشه خود از طرفداران این تعبیر می‌باشد.

۴) تعبیر گرایشی یک تعبیر عینی است، نه ذهنی.

- ۴۵- کدام گزینه در خصوص Constructive Empiricism ون فراسن درست است؟

۱) دستیابی به «صدق یا صدق تقریبی» به عنوان هدف یک تجربه‌گرا معرفی می‌شود.

۲) بر بر ساخت صدق توسط تجربه‌گرا به مثابة تجویزی روش‌شناختی تأکید دارد.

۳) از نظر سmantیکی رئالیستی است.

۴) یک نظریه تجربی است.

- ۴۶- طبق دیدگاه پوپر کدام گزینه در خصوص تفاوت متأفیزیک و شبه علم بی‌ارزش درست است؟

۱) برخلاف شبه علم بی‌ارزش در متأفیزیک امکان بحث عقلانی و نقادانه ممکن است.

۲) شبه علم بی‌ارزش ممکن است گاهی ابطال پذیر باشد.

۳) متأفیزیک ممکن است گاهی ابطال پذیر باشد.

۴) هیچ تفاوتی ندارند.

- ۴۷- کدام مورد در خصوص دیدگاه لاودن در مقاله «ردیهای بر رئالیسم همگرا» درست است؟

۱) رئالیسم همگرا به دلیل خلط صدق و کفايت تجربی دچار تناقض منطقی است.

۲) فقط بین ارجاعی بودن نظریه و کفايت تجربی ارتباط وجود دارد، نه بین صدق و کفايت تجربی.

۳) از نظر تاریخی می‌توان نشان داد بین صدق تقریبی و کفايت تجربی نظریه ارتباطی وجود ندارد.

۴) از اینکه نظریه‌های بعدی مکانیسم‌ها و قوانین و هویات نظریه‌های قبلی را حفظ می‌کنند، نمی‌توان رئالیسم همگرا را نتیجه گرفت.

- ۴۸- کوهن در نظریه پیشرفت خود به کدام گزینه معتقد است؟

۱) پیشرفت در دوره علم عادی را انباشتی و پیشرفت در طی انقلاب‌های علمی را مبتنی بر افزایش حل مسئله می‌داند.

۲) به دلیل باور به قیاس‌نایابی نظریه‌ها، نه قائل به پیشرفت در دوره علم عادی و نه انقلاب‌های علمی است.

۳) فعالیت جورچینی دانشمندان را موجب پیشرفت در دوره علم عادی می‌داند.

۴) پیشرفت ذیل پارادیم را امری ناممکن می‌داند.

- ۴۹- از نظر هیوم اولین گام برای تحلیل استقراء چیست؟

۱) فهم رابطه علیت در استقراء

۲) تبدیل استقراء به استنتاج قیاسی

۳) ایجاد رابطه‌ای منطقی برای تأیید استقرایی

۴) کشف مقدمه محدود استدلال‌های استقرایی

- ۵۰- کدام مؤلفه از نظر لاکاتوش شرط ابطال نظریه الف نیست؟

۱) وجود نظریه‌ای با محتوا اضافه نسبت به الف که این محتوا تأیید شده باشد.

۲) وجود نظریه‌ای دیگر که موقوفیت‌های نظریه الف را توضیح دهد.

۳) وجود نظریه‌ای دیگر با محتوا اضافی نسبت به الف

۴) وجود نظریه‌ای با احتمال بالاتر نسبت به الف

پی اچ دی تست؛ نخستین وب سایت تخصصی آزمون دکتری

صفحه ۸

344A

آزمون ورودی دوره دکتری (نیمه‌مت مرکز) - کد (۲۱۳۸)

-۵۱- تعیین احتمال کدام گزینه می‌تواند مشکلی جدی برای تعبیر بسامدی احتمال محسوب شود؟

۱) شیر آمدن یک سکه

۲) حمله کره شمالی به آمریکا

۳) واپاشی یک ماده رادیواکتیو

۴) ابتلای یک فرد به بیماری کووید ۱۹

-۵۲- کدام ادعا در مورد بیزگرایان نادرست است؟

۱) مبنای اسناد احتمال به گزاره‌ها در ابتداء کاملاً براساس عوامل ذهنی است.

۲) رابطه تأیید صرفاً رابطه‌ای بین شواهد تجربی و نظریه نیست.

۳) امکان همگرایی در مورد احتمال یک گزاره وجود دارد.

۴) تغییر باور فرد به یک گزاره به صورت قاعده‌مند نیست.

-۵۳- کدام گزینه جزو لوازم تعهد به واقع‌گرایی علمی نیست؟

۱) صدق به مثابه تطابق

۲) قابلیت شناخت جهان پیرامون

۳) وجود جهانی مستقل از ذهن

۴) صادق‌تر بودن نظریه H_2 که به جای H_1 نشسته است.

-۵۴- کدام گزینه درباره مدل همپل برای تبیین درست است؟

۱) تبیین خواه همواره واقعیتی جزئی است.

۲) الگوی استدلال در تبیین همپل همواره استقرایی است.

۳) علیت در الگوی همپل نقش اساسی دارد، زیرا علت رخ دادن پدیده‌ها را توضیح می‌دهد.

۴) کارکرد اصلی تبیین این است که نشان دهد قانونی از قوانین طبیعت پدیده مورد تبیین را پوشش می‌دهد.

-۵۵- کدام گزینه، نادرست است؟

۱) از نظر دان آیدی تکنولوژی به کار گرفته شده توسط مشاهده‌گر در ادراک واقعیت نقش ایفا می‌کند.

۲) از نظر شلیک ذهنیت مشاهده‌گر در مشاهده نقش ایفا نمی‌کند.

۳) از نظر کوهن ذهنیت مشاهده‌گر در مشاهده نقش ایفا می‌کند.

۴) از نظر پوپر ذهنیت مشاهده‌گر در مشاهده نقش ایفا نمی‌کند.

-۵۶- کدام مورد درخصوص نظریه پیشرفت نادرست است؟

۱) پوپر براساس این آموزه که علم روشنمند است از پیشرفت علم دفاع می‌کند.

۲) به اعتقاد لاکاتوش، از رقابت میان برنامه‌های پژوهشی علمی، پیشرفت حاصل می‌شود.

۳) لاکاتوش از معیار انسجام و ابطال پذیری برای پیش‌روندی بودن برنامه‌های پژوهشی استفاده می‌کند.

۴) پوپر بر این باور است که با نقادی می‌توان از محتوای کذب نظریه کاست و بر محتوای صدق آن افزود.

-۵۷- در میان پوزیتیویست‌های منطقی، «گزاره‌های پروتکل» به منظور روی آوردن به کدام دیدگاه معرفی و مورد حمایت

واقع شد؟

۱) دوالیسم

۲) فنومنالیسم

۳) فیزیکالیسم

۴) روان‌شناسی گرایی

-۵۸- کدام گزینه موافق علم‌شناسی و نظریه نیست؟

۱) آنچه زیر میکروسکوپ‌ها می‌بینیم یک سری تصاویر وهمی و غیرواقعی هستند.

۲) در مورد چیستی نظریه‌های علمی، باید به برداشت و نگاه نحوی روی بیاوریم.

۳) در اسناد کفایت تجربی به یک نظریه علمی، از حد تجربه فراتر می‌رویم.

۴) شواهد صدق نظریه‌ها، همان شواهد کفایت تجربی آن‌ها است.

پی اچ دی تست؛ نخستین وب سایت تخصصی آزمون دکتری

صفحه ۹

344A

آزمون ورودی دوره دکتری (نیمه‌مت مرکز) – کد (۲۱۳۸)

- ۵۹- دیدگاه سیستمی (System View) در باب قوانین طبیعت، در حل کدام‌یک از مسائل زیر موفق‌تر می‌باشد؟
- ۱) تعیین‌های تصادفی
۲) تبیین مصادیق
۳) پیش‌بینی موارد آتی
۴) حمایت از شرطی‌های خلاف واقع
- ۶۰- کدام مدعای رخصوص «نظریه‌های علمی» از مدعیات ابزار انگاران نیست؟
- ۱) افسانه‌های مفید هستند.
۲) بر پایه معیارهای پراگماتیک تغییر می‌یابند.
۳) پیش‌بینی درست پدیده‌ها از توان آن‌ها خارج است.
۴) نمی‌توانند در شناخت سطوح ناپیدای عالم طبیعت مفید باشند.
- ۶۱- مفهوم ایمپتوس (میل) را چه کسی و به چه منظوری مطرح کرد؟
- ۱) دموکریتوس، تبیین سقوط آزاد
۲) گالیله، تبیین سقوط آزاد
۳) بوریدان، تبیین حرکت پرتابه
۴) جان فیلوبونس، تبیین حرکت پرتابه
- ۶۲- کدام دانشمند و با کدام مشاهده، وجود افلک بطلمیوسی را کنار گذاشت؟
- ۱) تیکوبراhe - تغییر فواصل مربخ
۲) کپرنيک - تغییر فواصل مربخ
۳) کپرنيک - اهلة زهره
۴) گالیله - اهلة زهره
- ۶۳- مفهوم اینرسی مستدیر توسط کدام‌یک از دانشمندان زیر مطرح شد؟
- ۱) کپلر
۲) گالیله
۳) دکارت
۴) نیوتون
- ۶۴- یکی از ویژگی‌های ساختاری یا محتوایی کتاب اصول نیوتون چیست؟
- ۱) از رویکرد هندسی عدول می‌کند و مبتنی بر حساب جامعه و فاضله (انتگرال و دیفرانسیل) است.
۲) فضا و زمان نسبی و مطلق و تمایز میان آن‌ها را به عنوان یک قضیه اثبات نموده است.
۳) کتاب پیراسته از قواعد فلسفی و مبتنی بر روش تجربی و مشاهدتی است.
۴) قوانین سه‌گانه نیوتون به مثابه سه اصل موضوع بیان شده‌اند.
- ۶۵- کدام گزینه در مورد دکارت، نادرست است؟
- ۱) دکارت از طرفداران نگرش مکانیکی به جهان بود.
۲) دکارت قائل به نظریه گردبادها بود و خلاء را در جهان رد می‌کرد.
۳) دکارت به کنش از راه دور در تأثیرگذاری اجرام سماوی بر همدیگر باور داشت.
۴) دکارت به ثبات مقدار حرکت در جهان باور داشت و این موضوع برای او ریشه دینی و کلامی داشت.
- ۶۶- کدام مورد در ارائه مدل خورشید مرکزی توسط کپلر مدخلیت نداشته است؟
- ۱) عدم اتفاق منجمین پیش از او در باب یک مرجع نجومی
۲) تمایل به نگهداشت حرکت یکنواخت
۳) باور به تمایز میان هندسه و نجوم
۴) سادگی و موزونیت نظریه
- ۶۷- پیشگام نحله علمی غیر ریاضی در دوران اولیه علم مدرن کدام است؟
- ۱) گیلبرت
۲) فارادی
۳) کپرنيک
۴) گالیله

- ۶۸ کدام مورد در تاریخ الکتریسیته، نادرست است؟

  - (۱) بطری لایدن، بنیان خازن‌های اولیه را شکل داد.
  - (۲) پیل ولتا، زمینه‌ساز شکل‌گیری الکتروشیمی و الکترومغناطیس شد.
  - (۳) ریشه شکل‌گیری دانش الکتریسیته را می‌توان در مطالعات جاندران توسط گالوانی جستجو کرد.
  - (۴) شارل دوفی قائل به جذب و دفع اجسام دارای الکتریسیته بود اما به یک نوع الکتریسیته باور داشت.

-۶۹ نخستین تلاش‌ها برای اندازه‌گیری سرعت نور توسط کدام دانشمند بود؟

  - (۱) فیزو
  - (۲) گالیله
  - (۳) هویگنس
  - (۴) رومر

-۷۰ کدام مورد در خصوص کپلر، نادرست است؟

  - (۱) رابطه دوره تناوب با فاصله سیاره از خورشید (موسوم به قانون سوم کپلر) را در مطالعه بر روی موسیقی افلاک فیثاغورثی دریافت.
  - (۲) مبتنی بر رصدهای دقیق تیکو براهه و با طرد طالع‌بینی از نجوم، توانست به قوانین علمی خود دست یابد.
  - (۳) با گنجاندن پنج چندوجهی باستانی در افلاک شش‌گانه فکر می‌کرد و راز کیهان را کشف نموده است.
  - (۴) با دستیابی به رابطه موسوم به قانون دوم کپلر می‌اندیشید که حرکت یکنواخت را احیا نموده است.

-۷۱ کدام مورد در خصوص نظریه تکامل، نادرست است؟

  - (۱) آثار مالتوس، روحانی و اقتصاددان انگلیسی در باب جمعیت، نقشی کلیدی برای داروین در تفسیر داده‌های تجربی گردآوری شده است.
  - (۲) نظریه انتخاب طبیعی داروین از سه مؤلفه اصلی تغییرات تصادفی، تنازع بقا و بقای انسب تشکیل یافته است.
  - (۳) لامارک قائل بود به این که تحول و تعدیل‌های اکتسابی، با توارث منتقل می‌شوند.
  - (۴) داروین مفهوم انتخاب طبیعی و تأثیرات محیطی را از لامارک اخذ نموده است.

-۷۲ «نیروی زنده» vis viva نزد لایپنیتز .....

  - (۱) به اینرسی شباهت دارد.
  - (۲) به مفهوم انرژی نزدیک است.
  - (۳) به مفهوم اندازه حرکت نزدیک است.
  - (۴) نام دیگری برای نیروی گرانشی است.

-۷۳ کدام گزینه در خصوص کار رامفورد و ژول درباره گرما، درست است؟

  - (۱) ژول و رامفورد نشان دادند نظریه کالریک با فرض ذرات کالریک، تولید گرما از طریق اصطکاک را توضیح می‌دهد.
  - (۲) کار ژول و رامفورد از نظر هستی شناسانه اهمیت بنیادی داشت، زیرا منجر به کنار گذاشتن ذرات کالریک می‌شد.
  - (۳) رامفورد اعتقاد داشت که نظریه کالریک درست است ولی ژول نشان داد که گرما صورتی از انرژی است.
  - (۴) ژول و رامفورد مفهوم گرمای ویژه را در فیزیک معرفی کردند.

-۷۴ از نظر تاریخی کدام مورد در خصوص صورت‌بندی «قانون بقای انرژی»، درست نیست؟

  - (۱) قانون بقای انرژی ابتدا در چارچوب نظریه میدان طرح شد.
  - (۲) قانون بقای انرژی ابتدا ذیل عنوان بقای نیرو صورت‌بندی شد.
  - (۳) هلمهولتز قانون بقای انرژی را در واکنش به دیدگاه حیات‌گرایی (vitalism) طرح کرد.
  - (۴) هلمهولتز قانون بقای انرژی را در ارتباط با عدم امکان ساخت ماشین دائم‌حرکت ارائه کرد.

پی اچ دی تست؛ نخستین وب سایت تخصصی آزمون دکتری

صفحه ۱۱

344A

آزمون ورودی دوره دکتری (نیمه‌مت مرکز) - کد (۲۱۳۸)

- ۷۵ - کدام گزینه در خصوص شکل‌گیری نظریه میدان، درست است؟
- (۱) فارادی متافیزیکی را می‌پسندید که ماده قابل تحويل به هندسه بود و با امتداد تعريف می‌شد.
  - (۲) فارادی معتقد بود هر کدام از نیروهای الکتریکی، مغناطیسی و گرانشی تنها می‌توانند بر نیروهای مشابه خود تأثیر بگذارند.
  - (۳) فارادی در ارایه نظریه میدان متأثر از نگرش‌ها و متافیزیک ضد نیوتونی بود که ترکیبی از اندیشه‌های دکارت، لاپنیتز، کانت و بوسکویچ بود.
  - (۴) قوانینی که آمپر برای نیروی ناشی از جریان الکتریسیته ارائه کرد در چارچوب نظریه میدان ارایه شد و سهم مهمی در تثیت نگرش میدانی داشت.
- ۷۶ - حرکت پرتابه چه نوع حرکتی است و نظریه میل در تبیین حرکت پرتابه از کیست؟
- (۱) حرکت قسری - ابن باجه
  - (۲) حرکت عرضی - ابن سینا
  - (۳) حرکت قسری - ابن سینا
  - (۴) حرکت عرضی - ابن باجه
- ۷۷ - کدام عبارت، صحیح است؟
- (۱) از نظر جالینوس، خون از راه شریان وارد بطن چپ قلب می‌شود و در بدن می‌چرخد.
  - (۲) از نظر ابن نفیس، خون از راه شریان وارد بطن راست قلب می‌شود و در بدن می‌چرخد.
  - (۳) از نظر ابن نفیس، خون از بطن راست قلب و از راه ورید به ریه ورود و پس از آن به بطن چپ می‌رود.
  - (۴) از نظر جالینوس، خون از بطن چپ قلب و از راه ورید به ریه می‌رود و پس از آن به بطن راست می‌رود.
- ۷۸ - «الرسالة الشافية» از کیست و درباره چه موضوعی است؟
- (۱) خواجه نصیرالدین طوسی - نظریه خطوط موازی
  - (۲) قطب الدین شیرازی - نظریه خطوط موازی
  - (۳) خواجه نصیرالدین طوسی - منطق موجهات
  - (۴) قطب الدین شیرازی - منطق موجهات
- ۷۹ - خواجه نصیرالدین طوسی برای توجیه و تبیین حرکت افلاک کدام مدل را ارائه نداد؟
- (۱) مدار مختلف‌المرکز
  - (۲) جفت دایره (کوپل)
  - (۳) معدل المسیر (اکوانت)
  - (۴) فلك تدوير و دایره حامل
- ۸۰ - کدام شخصیت‌ها از اصحاب ذره یا اتم‌گرایان نیستند؟
- (۱) ابن باجه
  - (۲) ابو علی جبایی
  - (۳) فخر رازی
  - (۴) ابوهاشم جبایی
- ۸۱ - کدام دانشمند و منجم دوره اسلامی برای اولین بار به حرکت وضعی زمین اعتقاد داشت و اسطر لابی براساس اعتقاد به حرکت یومی زمین ساخت؟
- (۱) خوارزمی
  - (۲) عبدالعلی بیرجندی
  - (۳) شیخ بهایی
  - (۴) ابوسعید سجزی
- ۸۲ - کتاب «درة الناج لغرة الدجاج» از کدام دانشمند ایرانی است و درباره چیست؟
- (۱) قطب الدین شیرازی - دائرة المعارف
  - (۲) کمال الدین فارسی - طبیعتیات
  - (۳) ابوالوفای بوزجانی - ریاضیات
  - (۴) قطب الدین لاهیجی - پزشکی
- ۸۳ - این نظریه در دینامیک که همه حرکت‌ها، خواه طبیعی و خواه قسری، منبع از حرکت‌های درونی است برای اولین بار از کدام دانشمند مطرح شد؟
- (۱) ابن سینا
  - (۲) یحیی بن حموی
  - (۳) یحیی بن عدی
  - (۴) ابن باجه

پی اچ دی تست؛ نخستین وب سایت تخصصی آزمون دکتری

صفحه ۱۲

344A

آزمون ورودی دوره دکتری (نیمه‌مت مرکز) - کد (۲۱۳۸)

- ۸۴- کدام یک از فیزیک‌دانان و فیلسفه‌دان طبیعی زیر، دانشمند اپتیک نیستند؟
- (۱) ابن هیثم
  - (۲) علاء ابن سهل
  - (۳) عبدالرحمن خازنی
  - (۴) کمال الدین فارسی
- ۸۵- از میان مؤلفه‌های نجومی زیر، تعیین کدام یک در نخستین رصدهای دوره اسلامی بیشتر مورد توجه بوده است؟
- (۱) اندازه‌گیری قطر ظاهری ماه
  - (۲) تعیین محل سیارات و ترتیب آن‌ها
  - (۳) اندازه‌گیری فاصله فلك خورشید از زمین
  - (۴) اندازه‌گیری میل دایرة البروج نسبت به معدل النهار
- ۸۶- منظور از جغرافیای ریاضی که در کتاب‌های نجومی دانشمندان اسلامی به آن اشاره شده است، چیست؟
- (۱) محاسبه چگونگی رؤیت ستارگان در عرض مشخصی روی زمین
  - (۲) اندازه‌گیری فاصله شهرها از یکدیگر روی زمین
  - (۳) تعیین جهت قبله در شهرهای مختلف
  - (۴) تعیین خط نصف‌النهار یک شهر
- ۸۷- خیام برای حل معادلات درجه سوم از چه روشی استفاده کرده است؟
- (۱) تبدیل معادله به یک معادله درجه دوم و یک معادله درجه اول و ترسیم منحنی آن‌ها
  - (۲) حدس مقدار عددی یک پاسخ و استخراج دیگر جواب‌های ممکن
  - (۳) ترسیم منحنی‌های درجه سوم
  - (۴) تجزیه چند جمله‌ای‌ها
- ۸۸- ابزار توزین خازنی، میزان الحکمة بر چه اساس عمل می‌کند؟
- (۱) مقایسه اجسام
  - (۲) نیروی کشش
  - (۳) وزنه‌های مشخص
  - (۴) قانون جابه‌جاوی سیال (آب)
- ۸۹- کمال الدین فارسی در توجیه پدیده رنگین‌کمان، کدام نظر را عنوان کرده است؟
- (۱) نشانه تغییر در کره هوا به سبب شعاع آفتاب است.
  - (۲) حاصل شکست نور شعاع آفتاب در قطرات باران و بازتاب آن است.
  - (۳) به سبب برخورد شعاع آفتاب با سطح قطرات باران ایجاد می‌شود.
  - (۴) به سبب شفاف شدن کره هوا و عبور شعاع آفتاب از آن پس از باران ایجاد می‌شود.
- ۹۰- محققان ترجمه کدام دسته از آثار زیر به زبان یونانی را موجب حیات مجدد نجوم یونانی در بیزانس دانسته‌اند؟
- (۱) شفاء ابن سینا - زیج ایلخانی
  - (۲) زیج سنجری - زیج علایی
  - (۳) میزان الحکمة - زیج سنجری
  - (۴) زیج ایلخانی - زیج سنجری